

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍ

Տարեկան 12 ֆր.
Վեցամսեայ 6 "

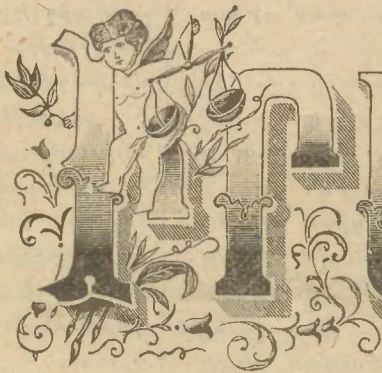
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ
(2 րիւ մեկ ծրաւ ու)
Տարեկան 14 ֆր.
Վեցամսեայ 7 ֆ.

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 տղ.
Վեցամսեայ 1.50 "

ԿԱՆԽԻԿ

Ծանոցման տղը
20 սանթրիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՐ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ՀԱՍՑԵ

Rédaction du journa

„Ipravounk“

V A R N A (Bulgarie)

— 0 —

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

„Иправункъ“

ВАРНА (България)

— 0 —

Գրութիւնք եւ
չին տրուիր

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆՑՈՒԴԱՐԶԲ

Երկուշաբթի օր մեզի եւ չորեքշաբթի օր Պուլկարաց ասոն ըլլալուն պատճառաւ Խրաւունք չի հրատարակուեցաւ, որովհետեւ միայն երեքշաբթի օր աշխատելով կարելի չէր թերթը հասցնել:

Թիւրքիան ամէն կողմէ հրդեհուած խարխուլ չէնքի մը երեւոյթը տաւ է այս վերջերս:

Այսպէս ապաքին շարժման մէջ են, փոքրիկ պատճառ մը հը բաւէ մինչեւ ատամները զինուած հազարաւոր Արեւմտեանի ի մի խմբելով այս ու այն գաւառը կամ քաղաքը սարսափի մէջ ձգելու: Քանի մը շաբաթը անգամ մը հարիւրաւոր քրիստոնեայ Ապաւանացիներ Սեւ Լիւրան եւ երբեմն Սեւ Կիւրան կողմէ կողմէ կողմէ զինուած խմբերով իրենց իսլամ հայրենակիցներէն, որոնք յայտնի կամ գաղապարով թուրք պաշտօնեաներէ կը դրոյն: Սահմանակից այդ երկու փոքր պետութիւնները չեն դադարիր գանգաւորներ ներկայացնելէ Դրան ու Սուլթանին: Որ ամիջական կարգադրութիւն կը խոստանայ, բայց տխուր զէպքերը կրկին իրարու կը յաջորդեն:

Աստիճան Մակեդոնացիք, ճնշուած թուրք զինուորէն ու պաշտօնեանէն իրենց վիճակին բարւոքում կը խնդրեն, չի լսուի: Յեղափոխ Պոմպէն Պէրլինի 23րդ յօդուածին կրթութենով, ներքին ինքնօրինութիւն կը պահանջէ անընդհատ ու իր հրոսապետութեամբ այդ պահանջին ուժ կուտայ: Բայց ընդ ունայն, թուրքեր իր գիտածէն մագի չափ չի չեղիր, խոստութիւնները կը բազմապատկէ, հարիւրաւորներ բանտերը կը լեցնէ, եւ ինքնուրոյն քաղաք կը դրոյն:

Մինչ թուրքերու երազական հաւանքները այս խառնաշփոթ վիճակին մէջ կը տատապին, անդին Եւրոպայի ու Հիւսիսային Ամերիկայի իսլամ հայրենակիցները ալ ըլլալով անխնայութեամբ մասնաւոր են: Դեռ անցեալ շաբթու Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ պատրիարք եւ զորքով ու թնդաւորով պաշտպանուած ըլլալուն հակառակ, ապստամբ Արաբներէ յարձակում կրեց, պաշարման ենթարկուեցաւ: Թնդաւորները ձգելով հաւաքելու եւ անձը փրկելու իսկ Սուլթանը այս յարաճուն ապստամբութենէն սարսափանալով, զայն զըսպելու միջոցը Անգլիայի ոչ հարցուց:

Իսկ զալով Փոքր Ասիոյ հայկական հաւանքներու կացութեան, բնականորէն թեւեւ կրկնուի չի ներկայացուներ: Քրիստոնեայ ժողովուրդը ի մասնաւորի Հայերը, անընդհատ հարստահարութեան ենթակայ են: Թուրք խուճապը, Քիւրտը եւ կառավարութիւնը իրարու հետ կը մըրցին Հայերը կեղեքելու, խոշտանգելու միջոցով համար: Ընդհանուր շարժի սարսափներէ վերջ, կրկին հայ գիւղերը մասնակի կոտորածներու սպանութիւններ անպակաս եղան ցարդ: Եւ անպատիւ միտքին չարագործները, այս քաղաքներէն մը եղաւ անշուշտ այդ մասնակի շարժերը գիւղերէն մինչեւ քաղաքները վերստին տարածելու: Ահա փոքրիկ անդադար ազդակը Մուշէն կը լսուի: Օգոստոս 14 թուակիր Պոլսէն ստացուած հեռագիրը մը կը գուժէ թէ տեղւոր Հայերը Քիւրտերէն կոտորածներով անգին մէջ, հեռագրով գիտած են Սուլթանին որ անմիջական կերպով զինուած պաշտպանէ Քիւրտերուն դէմ: Ուրիշ մասնակի լուրեր ալ Մուշի մէջ չալգ եղած լինելը կ'ընդհանրեն: Թէեւ տեղական թիւրք թերթ մը Մուշի Հայերը ապստամբ են գրած է, բայց սա իր գուժեան հակառակ թերթական սուտ մըն է, որով հայերուն վրայ պատասխանատուութիւն կուզեն ծախս ցնել, որ կը նշանակէ թէ հայերուն կորստը ծանր եղած է եւ կառավարութիւնն ալ մասնաւորապէս է, որովհետեւ այս միջոցին Մուշի հայերուն ապստամբութիւնը լուրը բնաւ ճիշդ չի կրնար ըլլալ:

Մինչ թուրքերու գաւառներուն այս ընդհանուր վիճակը մեծ պատճառները արդարացի գիտողութեան ու նոյն իսկ միջամտութեան տեղի տալու բնութիւնը կը տեսնուի, աստիճան մէջ Քրիստոնեայի պաշտպանին ու Դրան միջեւ յարաբերութիւնները կը խզուին: Գեապաքին Երուսղիմի գիւղերէն հեռու մը ալ տեղի չի տալով կառնէ կը քայլ Պոլսէն:

Սուլթանին մայրաքաղաքը՝ որ վաղը գահակալութեան տարեգարձը պիտի ածնէ, քրիստոնէին ու իսլամին համար արտասու քի հնձան դարձած է: Մասնաւոր վերջին շաբաթներու բանտերը ու զօլուրները հազարաւորներով լեցուած ըլլալէ դատ, հարիւրաւորներ ալ չաղեւաւորով տքոր զըրկուած են: այս խեղճեւորն ազգականները, ծնողները ու բարեկամներն են որ պիտի օգնեն (') Սուլթանին գահակալութիւնը: Միւս կողմէն Սուլթանին հաւատարմութիւնը, պաշտօնեայն ու զինուորական, ունի ինքն իրաւորութիւն, մօտալուս վտանգներու արհաւիրքներուն մէջ կը գտնեն ինքեք:

Ինչ, գաւառներու տագնապը ու ապստամբութիւնները միայն չեն որ մասնաւորութիւն կը պատճառեն: Դանձին գաւառներէն, ամառականներու անվճար մնալը, օտար պահանջաւորք խոտորածները երկրորդական տեղ կը ընեն երկրորդ վագրին ու իր վալոններուն համար: Գիւղերէն ալ ալ մասնաւորապէս գեապան Մ. Գոսթաթանի մեկնուելուն հետ Ջարին ի մօտոյ Պրանսա ընելիք այցելութիւնն է:

Ջարը՝ որ Պալատի մէջ թուրքէն դժգոհ ազգերուն զինակցութիւնը այսօր իր հետ ունի, կերթայ Պրանսայէն գաւառներու կայսեր եւ թերեւս Անգլիոյ Գաղափարին հետ ալ տեսակցելու, եւ այս քաղաքական կարեւոր խնդիրներու կարգադրման համար անշուշտ, քանի որ կոմս Լամուորֆ արտաքին գործոց նախարարն ալ այդ տեսակցութեանը ներկայ պիտի գտնուի Ջարին հետ, նոյնպէս Գիւրմանիոյ եւ Պրանսայի արտաքին գործոց նախարարները՝ Պիլսոֆ եւ Տէլքաւէ: Այս մեծ պետութիւնները շահագործող չինական խնդիրը առ այժմ կարգադրուած է: Կը մնայ Արեւելեան խնդիրը, որ ընդհանուր խաղաղութիւնը խանգարել սպառնալով, այս միջոցին առաւել քան երբեք քաղաքակիրթ աշխարհի ու շաղկապութիւնը հրաւիրած է իր վրայ: Արեւելքի մէջ սրտախիւս փառապանքներու փորձերուն դառն հետեւանքը բոլոր պետութիւնները տեսան: այժմ համոզուած կ'երեւան այդ խնդրոյն սարքեր լուծում մը տալ: Լուծում մը որի կարեւոր պիտի ունենայ Սուլթանի իշխանութեան եղանակը:

ԳՈՒՐՄԵՐ

ՖԻԼԻՊԵՅԻ ՎԱՐՃԱՐԱՆՆԵՐԸ

Տիգրական թերթի մը մէջ, գընդասիղի պղտիկ հարուածներ՝ " րոնք կամաց կամաց խոշոր խալթոցներու փոխուելու երեւոյթը ունին, սկսած են արդէն պարբերական յարձակումներով վարկաբեկելու ներքին Ֆիլիպին Ազգ. վարժարանը:

Այդ թերթը՝ կռուող մասնաւոր վարժարաններու դէմ, կը ներէ ինք իրեն վաշխառական եւրոպայի ազգէն յետոյ, մասնաւոր վարժարանի մըն ալ շարունակական ռեքլամովը վարժարան իր ճակատը եւ լոյն համակերպութեամբ իր քարոզած սկզբունքներուն հակա-

սելու ձախողումին ենթարկուիլ կ'ամպին:

Շատ տրամաբանական ու շատ ալ բանասեր պիտի գտնէինք նոյն իսկ յայտնի ու սրտ քաղաքիւրանքներ, եթէ սակայն ծանուցուած այդ նորածին մասնաւոր վարժարանը՝ իր հիմնարկութեան բոլոր յարակից պարագաներով, կարենար նիւթական ու բարոյական առաւելութեան մը երաշխիքը տալ, տեղւոյն ազգ. վալժարանին վրայ:

Երբ ոչ մին կայ եւ ոչ միւսը, ու է պղտիկ քաղաքիւրանք կը նգ. կատենք պարզ մեղսակցութիւն մը կատարուելու մօտ եղող տուածին, ուր պիտի վտանգուին հաւասարապէս ինչպէս ազգ. վարժարանին, նոյնպէս եւ այդ մասնաւորին շահերը, իրարու ուժ ու յառաջ գիւրմանը չեզոքացնելու սահմանուած իսկ պայքարով մը:

Եւ ինչպէս ըսեր ենք ուրիշ առթիւ մըն ալ, հիմա ալ կը կրկնենք, թէ պայմանները՝ որով կուզեն պայքարիլ մեր մասնաւորները, դժբաղդաբար մրցակցի փառքը չեն տար իրենց, այլ պարզապէս պառակտող:

Մասնաւոր վարժարաններու մօտաւ գիւրման մօտ գտած է Պալկարի մէջ, անիկա գաղթականութեան տարաբաղդ օրերէն կըսկսի: Անոնց մէջ չը գտնուեցու մէկը, որ իր հիմնարկութիւնը հաստատ ու զօրաւոր պիտե՞ն մը վրայ դրած ըլլար: ամենքն ալ ընդհանրապէս կ'ընտան էին թոշակներու եւ քանի մը անձերու անպատասխանատու բարեացակամութեանը:

Միջավայրին պղտիկութեանը պատճառով թոշակները յուսացուած արդիւնքը չը տուին եւ բարեացակամութիւնն ալ հիմնուած անձնական կիրքերու վրայ, փամանակի հոլովմամբ, տակաւ առ տակաւ պաղելով, յուսախաբուութեան մասնեցին թէ՛ վարժարանին վարիչները եւ թէ՛ անոր բոլոր համակրողները:

Հետեւանք սա եղաւ, որ ամեն հիմնադիրները ստեղծեցին իրենց համար տոռապանքներու երկար շարք մը եւ ազգ. վալժարան:

րաններն ալ քանի մը տարիներ զրկեցին հարուստ տղաքներու ըն-
ծեռելիք օժանդակութենէն :

Այս է ահաւասիկ կարճ պատ-
մութիւնը Պոլսի արիւն մէջ մինչեւ
հիմայ բացուած մասնաւոր վար-
ժարաններու , ոյնք չիմ կարծիք
թէ պոլսեացիներն կրթական
պատմութեանը մէջ միակարողն
նշան մը թողուցած ըլլան նոյն
իսկ իրենց չարքաշ գոյութիւնը
ապացուցանող :

Միևնոյն խախտու կռուանին
վրայ կուգայ , կը ներկայանայ
մեզի Ֆիլիպէի նորածին մասնա-
ւոր վարժարանն ալ , թողչակներու
յաւիտենական օգրիւրին և շատ
շատ քանի մը պղտորական խոս-
տովներու կռթնած ըլլալու է ա-
նիկա : Այդ աղբիւրն ու այդ խոս-
տովներ պիտի պատրաստեն ա-
պահովարար հիմնադրներուն հո-
մար տուայտանքներու , յուզում-
ներու երկար օրեր , որ սակայն
իրենց անձին պատկանելով , չոր-
ժեր նկատողութեան առեւել այս
էջերու մէջ : Եւ ինչ որ , հանրութեան
մատուցանելիք ծառայութեանը
վրայ է :

Նիւթական այս անկույտն կա-
ցութեան մէջ՝ երբ տեղւոյն Ազգ-
վարժարանին վրայ բարոյական
առաւելութիւն մըն ալ չը ներկա-
յացնէր , ալ ինչ ծառայութիւն
կրնանք սպասել անկէ : շատ շատ
իր գերին մէջ պիտի գտնուի ա-
նիկա չեղողացներով քանի մը հա-
րուստի և գուցէ քանի մը հոտ
ալ կուսակցամուկներու տղաք՝ եր ,
զի տեղն է ըսել որ այդ վարժա-
րանի վերին հսկողութիւնը յանձ-
նուած է Գաշնակցականներու Պ .
ներկայացուցիչին :

Լսեցինք և սրտի անհուն բերկ-
րութեամբ կարձանագրեմք այս
էջերու մէջ թէ Ֆիլիպէի Սպգ .

վարժարանը կազմած է իր ուսուց-
չական մարմինը Տիարք Թ . Պօն-
ճուքեանէ , Վ . Շահրիմանէ և Ա .
Պարսամիանէ . մարդիկներ՝ որոց
ապահովագէտ կրնանք վստահիլ
մեր տղոց գաստիարակութեան
փափակ գործը :

Այս նպատակարար ընտրու-
թիւնը վստահօրէն իրաւունք կու-
տայ մեզի մեծ յոյսեր դնել ուսուց-
չական այս մարմինին վրայ և տ-
գատել տեղական թերթի մը Ֆի-
լիպէի անճարակ թղթակցիցը , որ
բարեհոգի սրբագրելու ազնու-
թիւնը ունենայ այն յոռեզոյն
մարգարէութիւնը թէ « Ֆիլիպէի
ազգ . վարժարանը զաւ տարի ա-
ւելի զէշ պիտի ըլլայ » :

Կը շնորհաւորենք Ֆիլիպէցիներ-
ը՝ որ շուրջ ձգեցին այդ նոր
ճանիքին հաշուուած մարգարէու-
թիւնները և ապացոյցը տուին ի-
րենց գնահատելի արթնութեանը :

Հիմա՝ իրենց կը մնայ բոլորով
այդ Ուսուցչական մարմինին շուր-
ջը և օրինակելի թափով մը ուժ-
տալ անոր աշխատութեանցը կու-
սակցամուկներուն միայն թողով
Ջօրեանցի մը վարժարանին վրայ
առաւելութիւններ տեսնելու որ-
քան չիլ , նոյնքան և արգահատե-
լի ինքնախաբէական ոգորում-
ները :

ԴԵՍ ՈՒՂԵՆ

ԹԵՂԵԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

[Մեր մասնաւոր թղթակցէն]

Սօֆիա , 13 օգոստոս
Լուրերու չոր եղանակին մէջ կը
գտնուինք . նոր բան մը չըկայ գրե-
լիք . ամեն ինչ լուսութեան գաւա-
պարտուած է . իսկ թէ լուսութեան
մէջ կը խորհուրդ բան մը , պիտի լը-

սեմը նորութիւններ , ասոր ալ տա-
րակոյս չըկայ :

Սահմանագրի իրարանցումը կը-
մնայ . ինչպէս պիտի գոհացնեն մէկ-
ըմէկ Պոլսեացի ու Թուրքի՝ երկուքն
ալ իրաւունք ունիմ կրնան :

Փոխառութեան խնդիրը կը մնայ
առկա Դիմոկրէտի թուրին նման .
ինչպէս միշտ դրած եմ , առանց ստա-
տակի չըպիտի ըլլանք . Եւրոպացեաց
պայմանները ծանր կուգան մեզի ,
մեր պայմաններն ալ շատ թեթեւ և
անապահով կուգան անոնց . Չարին
այցելութիւնը պիտի կրնայ հարկել
այս ցոռարութիւններ և բան մը ը-
նել տալ : Բարիզէն կը պապաքնք լուր :

Ազատական նախաքարութեան ամ-
բաստանիչ մասնաժողովը տպագրու-
թեան տուած է այդէն իր ամբաստա-
նագիրը . 872 եւկոէ կը բազմաթիւ
ամբաստանութիւնը . վախճաններու
խնդիրը այսպէս անգ դրած է . զոր
մասնալի է , կերեւի ուրիշ եղծութիւն
ալ երեւան հանուած են . ամսոյս
16ին , հինգշաբթի օր , պիտի վերա-
բացուի Սօֆիանին և տպագրուած
ամբաստանագիրն ալ պիտի ցրուի և
բնափոխանաց մէջ . անշուշտ մենք ալ
բարեազգութիւն պիտի ունենանք
գրուածները իմանալու և իմացնելու .
սակայն ինչպէս ժամանակին ալ գը-
րած եմ , այս խնդիր աւելի կուսակ-
ցական կերպեր , ստորին և գծուծ
կիրքեր պիտի յայտնէ քան թէ սպա-
սուած ճշմարտութիւններ :

Յղի է ժամանակը . ինչ պիտի ծը-
նի , զօրախտաբար ըսեմ թէ բարե-
բախտաբար բան մը ըստ երեւոյթի
գտնուի , խօսելու և գրելու բնու-
թիւնը չունիմ , որ չարողիններու ու
իմաստակներու տրուած է :

Մեր ազգային գործերն ալ մութի
մէջ են և մութի մէջ ու գարեջուրի
սեղաններու վրայ միայն կը խօսուին
ու կը սարքուին :

Պաղճեան չունեցաւ , չունի և չի
պիտի ունենայ մի քանի պարկեշտ և
ծանրազուլի մարդիկներ կանչելով
գործը գոնէ ամբաստագէտ կարգադրե-
լու քաջութիւն ու իմաստութիւնը .
Երէկ պատարագեց ու քարոզ ալ խօ-
սեցաւ , այն ալ քարոզ ըլլար — պատ-
մութիւն Աստուածածնայ վերափոխ-
ման — տեղական գործոց համար շատ

շատ քիչ խօսեցաւ : որպէս թէ երկու
ամէն ի վեր շատ աշխատած է մարմին
մը կազմելու , ընտրութիւն ալ ըրած
է , բայց թէ ընտրեալը չեն ընդու-
նիր եղեր . երանի թէ այդ ալ չընէր ,
և գործոց աւելի խառնուելուն տեղի
չըտար . ինչո՞ք տակաւին չը հասկնար
որ ստանց օրէնքի բան մը չըլլար .
անցած է վարդապետական դարը ,
գործնական մարդ ըլլալու է և օրէնս-
գէտ :

Սակայն մեծ անիրաւութիւն էր ,
երբ ըսաւ թէ մէկը քովը չգար , չը
հարցուի թէ ո՞ր կը պառկի , ինչ
կուտէ եւն և ուն , անձի հանգստու-
թեան վերաբերեալ լսանք , թերեւ
մէկը չգար կամ չերթար քովը և ոյս
միայն իրեն բռնած շողքերով և կող-
մերկի ընթացքին համար . սակայն
մնացած է տնօրին , չունի՞ սենեակ
և ինչ որ պէտք է իր հանգստու-
թեան համար :

Կերեւի մեր վարդապետաց բնու-
թիւնն է ուրանայ ամեն բան :

Գուցէ վերջին անգամն է որ Սօֆիա
կուգամ և չորեքշաբթի պիտի մեկ-
նիմ ըսաւ , մեր արդի գործողներուն
սովորութիւն եղած է , որ երբ նեղ
մանեն , « պիտի մեկնիմ » յառաջ կը
ընեն , ըստ իս երթա՞յ բարով և ի-
րօք վերջինն ըլլայ ի Սօֆիա գալը ,
զի ոչ մէկ ատեն օգոտ ունեցած չէ
բաց ի վնասէ , և եթէ երբեմն իր օ-
րով բան մըն ալ եղած է , ուրիշները
ըրած են իր անուանով , բայց ինչ
խղճով պիտի մեկնի գործոց այս վի-
ճակին մէջ :

Կըսուի թէ նախորդ ամբաստան
պիտի կանչէ , անոնց օգնական տա-
լով 1—2 անձինք ալ , գործոց մա-
տակարարութիւն անոնց պիտի յանձ-
նէ եզրի ամբաստան ու պիտի մեկնի
ևս չիմ կարծիք որ այս ամբաստան ք-
րալի Պաղճեան թէն ամեն բան յու-
սայի է անկէ , բաւական է , որ ի-
րեն վնաս չկենայ գործին մէջ . սա-
կայն ինչ օրէնքով և ինչ մտածու-
թով :

Արդարեւ յետինն չար քան զառա-
ջինն պիտի ըլլին :

Իրաց արդի անպատուաբեր վիճա-
կէն ելնելու միակ միջոցն է օրէնքի
բոլոր խոստութեամբ ընտրութիւն մը
ընել , թէ ոչ լաւագոյն է բնաւ բան

ԹԵՐԹՕՆ «ԻՐԱՆԻՆՔ»Ի (8)

ԳՆՈՒՆԻ

(ԵԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Բ .

Մեր քոյր — երկրին ազատական շունչը կը տա-
րածուէր Մակեդոնիոյ գաւառներու մէջ , հակառակ
այն զինուորական անեղ շղթային զոր , ինչպէս ը-
սինք , Իսմայիլ փաշան երկրին շուրջը պատել տը-
ւած էր : Ազատական հոսանքը , կուսակալին անեղ
շղթան պատռելով , երկրին խորքը կը յառաջա-
նար . Ուստի թէ՛ զինուորական հրամանատարն և
թէ՛ ինքը՝ փաշան՝ ամեն ջանք ի գործ կը դնէին
այդ հոսանքը խղճելու : Անկարելի եղած էր , որով-
հետեւ ամեն ուրեք ժողովուրդը կենդանացած , ո
գեւորուած էր արդէն :

« Մասնաճիւղեր , համայնքներ , շրջանակներ ,
վերջապէս ներքին յարաբերութեանց համար ամեն
տեսակ հաղորդակցութեան միջոցներ կաստատուած
էին , որոնք կը գործադրուէին մեծ եղբորս ձեռ-
քով » :

« Եղբայրս , Վասիլ Միրքովիչ , Մակեդոնական
գաղանի ընկերութեանց պիտի եղած էր և յարա-

բերութիւն կրնէր Պոլսեացի մէջ կեդրոնացած
ընկերութիւններուն հետ : Հարա այս եղեւթութիւն-
ներէն տեղեկ չէր : Արդէն պահպանողական գաղա-
փարի տէր մարդ մը ըլլալով , ամենեւին չէր ուզեր
որ անպատրաստ , անօգնական ու ներքին ու-
ժերէ զուրկ ժողովուրդ մը կանոնաւոր զօրաբա-
նակներու դէմ կուտուի . ելնէր : Այդ պատճառա-
ւած — եղբայրս իր կազմակերպած « Վսանգաւոր գոր-
ծունեութիւնը չէր յայտնած իրեն , զիտնալով որ
պիտի հակառակէր այդ մասին :

« Աւա՛ղ . . .
« Կուսակցական բաժանեալ ոգին երեւան եկած
էր : Ինչ որ Իսմայիլ փաշան իր անեղ շղթայով , իր
սարսափներով և անարկու ընթացքով չէր կրցած
ընել , կուսակցական ոգին յաջողեցաւ :

« Հակառակ այն բարձրագոյն մասնաճիւղի աը-
րամադրութեանց և պատկառելի կանոններուն , ո-
րոնք երկրին մէջ թրքական սարսափները սկսած
էին չեղողացնել , ցած արարածներէ կազմակեր-
պուած խմբակ մը երեւան եկաւ : Այդ խմբակը՝
քայքայելու , կազմալուծելու և բոլորովին ոչնչու-
ցնելու համար Մայր — կուսակցութիւնը , չը թո-
ղուց ո՛չ մէկ ստորին միջոց , որ ձեռք առած
չըլլայ :

« Անօգուտ բան . ժողովուրդը ճանչցած էր իր
պիտեղը : Հակադիմադրական միջոցները գործա-
ծելով , աւելի նախապնդներու կարծածատարին :

« Մայր — կուսակցութիւնը չը նայեցաւ իր ծո-
ցէն վար ինկող սեւ օձին վրայ , կարեւորութիւն
անգամ տալ չուզեց : Բայց խաբուեցաւ . . .
« Պարտեցաւ . . . որովհետեւ սեւ օձը փորին

վրայ սողալով ափ ի բերան տուաւ Իսմայիլ փա-
շային ապարանքը :

« Կուսակալը փայփայեց , կաշառեց , մեծարեց ու
մեծ խոստովանելով կաշկանդեց զանի :

« Ե՛հ , ա՛լ պիտի կրնային Մայր — կուսակցու-
թիւնը տապալիլ . . .

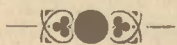
« Եւ որովհետեւ ամենէն անդրդուելի կամքի տէր
եղողը գիտէին թէ եղբայրս էր , ստոր համար ա-
մենէն առաջ գաւազորութիւնն անոր շուրջը գար-
ձուցին . . .

« Մակեդոնացի թշուառ ծերունին չը կրցաւ իր
պատմութիւնը չարուանկել : Արցունքները խոր ին-
կած աչքերէն կը հոսէին յորդեղով :

« Երկարատեղ ունկնդիրները յուզուած էին :

« Եւ ի՞նչ գուպարութիւն , Աստուած իմ . . . ա-
տիկա մարդկային ոճիրներէն ամենէն գարշելի
էր , յարեց ծերունին աչքերը սրբելով : Եղբորս հա-
կառակորդ կուսակցութիւնը սպառնական գրութիւն
մը յղած էր հօրս որով կը պահանջէր մեծկալ գու-
մար մը : Ասիկա ստակալին չէ . բայց ստակալի է ,
և իր բռնութեան այդ գրութեան ներքեւ յայտնի ըս-
տորագրութիւն մը դրած էին . . . — այդ ստորագրու-
թիւնը եղբորը ստորագրութիւնն էր , իր ճիշդ նը-
ման լիւծամբ :

(Շաւուռակի)

մը չընել . մինչեւ ժողովուրդ ինքնին
սխալի, հասկնայ իր վիճակ եւ ընտ-
րէ իր վարիչներ :

Եկեղեցին գոց պիտի մնայ եղեր,
որի հոգ, քանի հոգի կուգայ ար-
դէն բաց ատեն եւ ո՞վ ամակաւ կու-
տայ . լաւագոյն չէ՞ բնաւ չունենալ,
քան թէ ունենալ եւ պաշտօնեայնոր
խեղճ ու կրակ վիճակի մէջ թողուլ,
չկրնալ վճարել ու չը վճարել եւ միշտ
կուր ու իրարանցում . Դաւով գրու-
թեցին . իմ կարծիքս է ինչպէս ամեն
ընդհանուր ժողովներու մէջ ալ յայտ-
նած եմ, կամ բաժնել եկեղեցիէն,
անկախ հազարաւոր թիւն մը կազմել
եւ կառավարել, կամ ծնողք իրենց
մէջ ընկերութիւն մը կազմելով
հողալ իրենց զաւակաց կրթու-
թիւնը զարգացնելու օգնութեամբ .
թէ ոչ ուղղութիւնք չունի Սօֆիա յա-
ձօթ եւ ի նախատեսող ազգին :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԻՏ. Կաթողիկոսը յանձնարա-
բար է կ. Պոլսոյ Պատրիարքարա-
նին, որ Մշտն Ս. Կտարագետ վան-
քի նորոգութեան համար նպաս-
տից անուակէն գումար մը յատ-
կացուի : Ն. Ս. Օծովիին կը
յայտնէ թէ Մայր Աթոռ այդ
նպատակին նպաստ յատկացնելու
գիտութիւններէ զտրկ կը գրա-
նուր առ այժմ :

— Էջմիածնի մէջ նոր տպարանի
մը շինութիւնը սկսուած է, որուն
համար Գեր. Մարգարտ արգել-
ապառքեան 4000 ռուպի շուրջը
է :

— Կեստրիայէ Ներսէս անուն
վարդապետ մը հեռագիր մը ուղ-
ղելով Պատրիարքին, կը յայտնէ
թէ ինք վարդապետութիւնը թո-
ղած է եւ արտօնութիւն կը խնդ-
րէ ամուսնանալու համար : Պատ-
րիարքը այդ վարդապետին եկե-
ղեցական գասէն հեռանալուն չար-
ժառիթի մասին տեղեկութիւն ու-
ղած է Կեստրիայ Առաջնորդէն :

— Միջմիտին գրագէտ—բարե-
բար հանգուցեալ Գրիգոր Զանչ-
եանի մահուան տարեգարծին առ-
թիւ, յուլիս 17ին, Մասկուայի
հայոց եկեղեցոյն մէջ մասնաւոր
պատարագ եւ հոգեհոգեւոր կա-
տարուած է ի ներկայութեան շատ
մը ռուս դատաւարներու, փաստա-
բաններու եւ հրապարակագիրնե-
րու . Զանչեանի գերեզմանին վը-
րայ պահկներ դրուած են :

Կարլապատի Ռուսաց եկեղեցւոյն
մէջ եւս նոյն օրը Զանչեանի յի-
շատակին հոգեհոգեւոր կատա-
րուած է :

— Սամսոնի Գաւառային յոգե-
վը վիճակին սուղեւորք ընտրել է
Եղիպտոսի նախկին առաջ. Տեղա-
պահ Գեր. Յովսէփ Աշոտ եպիս-
կոպոսը : Ուրիշ յետադաս գաւառ-
ներ ալ եպիսկոպոս—առաջնորդ-
ներ կուզեն ունենալ . բայց եպիս-
կոպոսներէ շատերը չեն ցանկար
Պոլսէն հեռանալ . ատենցմէ սմանք
իրենց հանգիստը տրել չեն ու-

գեր, իսկ շատերը կառավարական
ճշմարտիւնը ի նկատի ունենալով,
պաշտօն ստանձնելէ կը վախճան .
որովհետեւ եթէ խղճի մտքը աշ-
խատին, արքայ կամ պաշտօնա-
կութիւն է իրենց բաժինը . եթէ
իրենց պաշտօնին մէջ անփոյթ
գտնուին, ազգին մէջ դժգոհու-
թեան ձայնի պիտի բարձրանան
ու իրենք ժողովրդականութենէ
պիտի զրկուին . իտեղի չար քան
զառաջներ :

— Տիրոջ Միքայէլ Յակոբեան
իր ամուսնութեան 25րդ տարե-
դարձին առթիւ Ազգ. Հիւանդա-
նոցի պատասպարեալներուն նուր
յուած է 200 ծրար մեղանոյն ա-
մենիքսն :

— Պուրէշի թաղ. խորհուրդը
ազգայնոց ամուսնալուծութեան եւ
կրկնամուսնութեան վերաբերեալ
խնդիրներու վրայ Պատրիարքա-
րանի ուշադրութիւնը հրաւիրած
է :

Ռուսներու մէջ երկրին օրինաց
համաձայն նախ քաղաքական եւ
ապա կրօնական պատկերով կ'ա-
մուսնանան . ժողովուրդը որ ազգի
ու դաւանանքի ալ պատկանի պար-
տաւոր է օրէնքին հնազանդել . երբ
երկու ամուսններ բաժնուիլ ուզեն,
քաղաքային դատարանը կրօնակա-
նի պահանջման հակառակ կը լու-
ծէ ամուսնութիւնը ու կարծես
կրկին ամուսնանալ, եւ ուսմէն եւ
կեղեցին քաղաքական երկրորդ ա-
մուսնութիւնը կը նուիրապարծէ
կրկին պատկի արարողութիւն կա-
տարելով . մինչդեռ հայոց եկեղե-
ցին ամուսնալուծեալ մը չի պա-
կելով . պատճառ կըլլայ երկրորդ
անգամ պատկուելու հարկին մէջ
գտնուող հայուն ռումբէն եկեղեցին
դիմելուն : Այս պարագանցոյց կը
տրուի իրր պատճառ ռումբանհա-
յոց նուազելուն : Ըստ մեզ ոսկէ
զօրքայ պատճառներ, այ կան ու-
րոնց տեղի տուած են Պուրէշի
Հոգաբարձութեան պէս ազգային
զգացումէ զրկուած թաղականներ,
վարժապետներ եւ նոյն իսկ քահա-
նաներ : Հետեւաբար Պատրիար-
քարանը նուիրական պարտք մը
կատարած կըլլայ, եթէ այդ ա-
մուսնական խնդրոյ հետ նկատա-
դութեան առնէ այնպիսիներուն
ալ վարքը ու ընթացքը եւ այդ ա-
մենին դարձանը միտեղ խորհի ու
անոր գործադրութեանը ջանայ :

— ՎԻՏ. Հայրապետը վերջերս եւ
րեք ամուսնութիւններ լուծած եւ
երեք կրկնուած ալ երկրորդ ա-
մուսնութիւն կրեց արտօնած է :

— ՎԻՏ. Հայրապետը հրամայեց
է Եւրոպայի Առաջնորդին Մար-
տիկոս գտնուող Թագէտ քահա-
նան արտօնքի Եւրոպայէ :

— Պուրիսիոյ այցելու հովիւ
Տէր Բարթոլոմէոս վարդապետ
վերստին հրաժարական զրկուած է
Պատրիարքարան, յայտնելով թէ
անհնար է իրեն իր պաշտօնը շա-
րունակել :

— Պէրպերեանի յարեհանին
համար Զմիռնիայէ 10 ոսկի
եւ Ռատոսքոյէ 2140 զրշ. զրկուած
են կարգադիր Յանձնախումբին :

— Հանգուցեալ Թուսնեանի
որդիքը 4000 ռուպի շուրջը են
Պէրպերեան ճեմարանի համար հի-
ւանդանոց կառուցանելու նպատա-
կաւ :

— Տ Սահակ եպիսկոպոս խա-
ղախան որ կիլիկիոյ կաթողիկո-
սական ընտրութեան համար կըր-
կին Ատանա պիտի երթայ, գեռ
ճամբայ չէ ելեր, որովհետեւ պէտք
եղած պաշտօնական թուղթերը ու
վերջնական հրահանգը դեռ չէ
ստացած :

— Բազէշի Ասորիներու Հայ Ե-
կեղիոյ գիւղը գիւղու գործը կը
շարունակուի կըսէ «Բիւզանդիոն»
Նախ 50 ընտանիքներ գիւղած էին,
որոնց մասին առաջնորդարան հը-
րահանգ ուղած էր Պատրիարքա-
րանէն . յետոյ կրկին գործած է
թէ ուրիշ քանի մը ընտանիք ալ
գիւղած են Առաջնորդարան եւ
պատրաստականութիւն կը յայտ-
նեն Հայ Եկեղեցին ընդունելու :

ԱՅՈՒՆ ԵՒ ԱՅՈՒՔ

Ռուսիոյ մէջ արդէն յայտնի եւ
ճառակ շատ մը աղանդներ կան, որոնք
ժողովրդեան ազիւնութեան արդիւնքը
կրնան համարուիլ : Վերջերս նոր ա-
ղանդ մըն ալ սկսած է երեւան դալ
Սամարա նահանգին մէջ, Գիւղացի
պատաւ կին մը «օրհնեալ մայր» ա-
նունով այս նոր աղանդաւորներու
պետն է, ասոնք գիւղերէն հեռու գա-
նուող լեռներու եւ բլուրներու կող-
քին վրայ ծակեր փորելով անոնց մէջ
կը բնակին միշտ պահեցողութեամբ
եւ աղօթքով, ու կը հաւատան թէ
աշխարհ կորսուելու գաղապարաւ
է : Յիշել աղանդապետուհի կինը
«առաջ իմաստուն կոյսեր» ունի իր
բով իր թիկնապաճ, եւ հրաշք ալ կը
գործեն կրսնի իրենց հետեւողները :

Անցեալները Սան Պրանչիսքոյի
ձուլարանին մէջ 70000 անդիակաւ
ձուլ ոսկիի գողութիւն պատահած էր,
այս գողութեան իր հեղինակ ձեռ-
բակաւած էր ձօն Ուիլյամս, որ յի-
տոյ խոտորմանցաւ գողութիւնը եւ
յայտնեց թէ ջուրին տակ մէկ եարտա
հող փորելով ոսկի ձողերը հոն թո-
ղած է : Ուիլյամս այս ահագին գո-
ղութեան միակ հեղինակը ու գործի-
չը եւ եմ ու մեղսակից չունիմ կըսէ :

Հոչակաւոր Տօք. Քօթի եւ ուրիշ
մասնագէտ բժիշկներու միջեւ ժամա-
նակ մը ի վեր վիճաբանութեան նիւթ
եղած է թէ կաթնուռ անասուններու
հիւժախաւ մարդոց կրնայ փոխանցելի
Տօք. Քօթի կը պնդէ թէ այո՛, եւ ապա-
ցուցանել կը ջանայ . ուրիշ բժիշկ-
ներ հակառակը կը պնդեն : Այս ան-
գամ Քօթիարտոյի հանրապետութեան
բժիշկներէն Տօք. Մօստոն ինքզինքը
կը նուիրէ այդ փորձին . այսինքն
հիւժախաւաւոր կենդանի մը չիջուկով
կը պատուաստուի, որպէս զի վիճա-
բանութիւնը վերջ գտնէ ու միան-
գամ ընդ միշտ լուծուի այդ կարեւոր եւ
կենսական հարցը : Բայց իր արհես-
տին այդ անձնուէր բժիշկը պայման
կը դնէ որ, եթէ վարակուի ու մեռ-
նի, իր ընտանիքին տարեթոշակ մը

սահմանուի :
Ռուս մեծ գրագէտ ընկերաբանը
Կոնս Դոլադոյ ապաքինած է իր վնի-
շին մահամեք ճիւղանդութենէն, եւ
աւարտած է իր իմաստասիրական—
անտեսագիտական նոր երկը, զոր
գրած է գործաւորներու խնդրոյն վը-
րայ «Միակ ճամբան» անունով :

Չրսենք թէ մաքսատան պաշտօ-
նէից զեղծուած միայն թուրքոյ մէջ
կը պատահի : Ամերիկայի մաքսատանց
մէջ ալ անագին գողութիւններ մէջ
տեղ եղած են վերջերս : Նիւ Եօքքի
մաքսատանց առաջնակարգ պաշտոն-
եայք վաճառականներէ մեծակալ գու-
մարներ կաշառք առնելով, անագին
քանակութեամբ մետաքսներ առանց
մաքսի անցուցած են մաքսատունէն :
Այս գեղծում տարիներէ ի վեր կը գոր-
ծուի եղեր, որով կառավարութիւնը
միլիոնաւոր ոսկիներ վնասած է . սա-
կայն բարեբախտաբար վերջերս վա-
ճառատունէ մը ճամբուած պաշտօնեայ
մը իրողութիւնը մաքսային նախա-
րարութեան կիմացունէ : Անշուշտ
պատիժները ծանր ու պատժուողները
բազմաթիւ պիտի ըլլան :

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Փողոց (Վէնշան) Վառնա

Բացումն դասարանաց 1/14 Սեպ-
տեմբեր Գաղղիոյ ցերեկօթիկ վարժա-
րանաց հիմնադիրը :

Գաղղիերէն լեզու : Կատարեալ ըն-
թացք քերականութեան Տեսական եւ
Գործնական

Ընթերցանութիւն, չափադիտու-
թիւն, բնագիտութիւն, բնալու-
ծութիւն, պատմութիւն, աշխար-
հագրութիւն, տնտեսականութիւն,
կրօնականութիւն, գեղագրութիւն եւն :
Պուրկարեան լեզու :

Դպրոցական յատկաւայրերու մէջ
եւ զբօսարաց ժամանակ կը խօսուի
միմիայն գաղղիերէն :

Ամսաթիւակի գինն է 10 ֆր. ոսկի :
Արձանագրութիւնը տեղի կուտնան
ամբողջ տարուան շրջանին մէջ :

3—1

Կը խնդրուի քնիկ Եւրոպայի
Գ. Ռոքքիէ Հոնսնէ. որ բարեհաճի
իր հասցէն հաղորդել հետեւեալ
հասցէին :

Տ. Ճգնաւորեան

Վառնա (Պոլսկարիա)

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

ԹԻԻՐԻՒԼԻ

Սթանպուլու Աթալա Պիւրկա-
րա վերիւն 14 թարիխի թէլէկ-
րաֆա պիւնէն, Մուշ երմէնի
մէջ թէլէկերանը Սուլթանա թէ-
լէկրաֆ վերուպ, զայն թէլէկ-
քէլի հաւտէ պուլընտըլարընը
պէյանլէ, քէնտիլէրինի փիւրտլէ-
րին եւտի զուլմընաւան գուրթար-
մասընը թաղարու վէ րէճա իթ.
միշէր :

Շէնթիմիզտէ նէշր օլընան Մուշ-
վաղէնէ նամ թիւրք կաղէթաւը
«Անտաթուտա Էրմէնիլէր Եւնի-
տէն իսթիլու վէ ըսեան իթմիշ :

լէր» տէ՛միշ տը՛ քի հագրգռած
մագրուն տէկի տի, իշխէ պո-
սոն թէկէկրափտան անաշուրդը
իւզրէ էրմէնիւր ըստն իթմէ
յուզ. իլա Գիւրտէրին գարպնա
գարշը հիւքիւմէթէ վէ սուլթանա
իլթիմա իթմիշէր տիր, Ֆազաթ
էրմէնիւրի մէսուլ կէօթէրմէք
իշխն իթիւք ճէրիտէլէրին օ՛ հօլ-
տա «աթմա» լարը զայրը տտէթ
հիւքմիէ կիւրմիշ տիր:

Մուշտան Պատրիարքարանա
տախի թագարբունամէլէր կէլմիշ
օլաղը, վէ պու սէպէպէ Օրման.
եան Պատրիարքըն Երւրգա մի-
րաճաթ իթտիկի մէսմուրմիլ օլ-
մուշ տըր:

Նէ մըգտար թէկէֆիյաթ օլաղ-
ղընա տայիր թափսիլաթ էլան
եօգ տըր:

—Շէհրիմիլտէ Նէշր օլընտր
Չիլեստիկ պուկար կազմաթը
Սթանպուլտան 10,000 էրմէնի
վարնայա սիւրպէճէկինի եազմըշ
տը, Ֆազաթ պու հօլտա պիր
հափաթիս հիշ պիր թարափտան
թաստիգ օլընմատր, պիւնտէն տ-
լէյհ էսասսըզ տտտ իտէրիլ:

—Սթանպուլ Ֆրանսըզ էլիսի
Մ. Գօնսթան ըրգարմար վէ սա
իւր մէսէլէրտէն տօլալը թիւք
հիւքիւմէթի իլէ գաթի միւնստէ-
պաթ իտէրէք. Բարիզտէն տար-
ղը թալիմաթ իւզրէ Սթանպու-
տան հարէքէթ իթմիշ տիր, էլիշ-
նին չըմէնտըֆէրէ օթուրմագ րատ.
տէսինտէ Երւրգա տան մախսուս
թէշրիֆաթըն հօլլանըլուպ, Սուլ-
թան պա իրտտէ էլիշնին հէր պիր
թալէպինի գապուլ իթմիշ օլաղ.
ղըն պիւտիւրմէքլէ, Ելճըլըղըն
թէէլիւր էլլէմէսինի ըճա իթմիշ
իսէտէ, Մ. Գօնսթան Ֆրանսանըն
հասիլէթինի չիքէթ իթմէմէք
իշխն հէր հալտէ կիտէճէկինի
սէօլլէմիշ վէ տէր հալ թըրէնէ
րազիկ օլմըշ տըր:

—Սոն իրտտէ իւզրէ, ըրգարմ
լարըն սահիպի իթմիշաղը պուլը-
նան Ֆրանսըզ չիքէթի պուլտան
սօնրա էլլէր ճիհէթ սէրպէթ օ-
լաճաղընտան մաաաա, իթիւք
հիւքիւմէթինտէն 700,000 ֆր.
թաղմիշաթ ալաճագ տըր:

—Սթանպուլտա Հայտար Բա-
շատա հարիգ զուհուր իտէրէք,
րուզկեար սէպէպի իլէ ալէֆ հա.
Երւուպ, ազ միւտտէթ գարֆընտա
150 խանէ քիւլ իթմիշ տիր.
Մէլքիւր մահալլէտէ էրմէնի օ-
թուրմագ ըմըշ իսէտէ, խանէլէր.
տէն օնպէշի էրմէնի միւլթի օլաղ-
ղըն Սթանպուլ ճէրիտէլէրի հազ-
մըշար տըր:

ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Մաքէթոնիս Գօմիթէսինին իս
մի իլէ պաղր մէնֆաթմէրէթթի-
լէր պուկար էհալտէն բարա
թօրլսմայա գալըշմըշ օլաղղըն.
տան, Գօմիթէ պիր իլան Նէշր ի-

տուպ, քէնտի իսմի իլէ բարա
իսթիլէնէրին եհտինտէ վէքեա
լէթնամէ օլմաաղըճա պէշ բարա
վէրիլմէմիսինի թէնպիհ ու իս-
թար իթմիշ տիր:

—Տէնիլ պուլտուր իթմէք իշխն
Ֆաթիլտուր իլէ շէհրիմէգէ կէլմիշ
օլան ըթթ-թօլգօֆիւք Հազարօֆ
սալը կիւնիւ պանեօ մահէլինտէ
Երգանրի իքէն պիր ազ աշըզա
կիթմիշ վէ տալլալարտան քէն.
տիսինի գօրթարմարապ պօ-
ղուլմըշ տըր. մէրգուլըն ճէսիտի
իքի կիւն սօնրա ինկիլիլ իսքէլէ-
սի ճիվարընտա պուլընարագ,
տիւն ճէնաղէ տայրը զայլէթ մա
թէմնագ սալէթտէ իճրա օլընուպ,
պուլկար մէզարլըղընա տէֆն օլըն.
տը:

—Տիւն սաաթ Կրտտէլէրինտէ
շէհրիմիլ Մուսալլա սօգաղընտա
աշըլըզ իտէն վալիլ Սարգիս
նօւ շախա Շահին իլէ միւնաղաա.
յա թուլթուշուպ, անը պըշաղլէ
թէհիլէքլի սալէթտէ պիր գաշ
Երտէն հարէլէտի. մէճրուհ Շու-
հին խասթէլսանէլէ նաղ օլընտը
վէ Սարգիս տէրտէսթլէ հապս օ.
լունմուշ տըր:

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսա ճուհուրիլէթ ըլլաի
Մ. Լուպէնին տալլէթի իւզրէ,
Բուս իմբէրաթթը Ֆրանսանըն
պահրիլէ վէ պէրրիլէ թալիմ վէ
մանէվրալարը կէօղտէն կէչիւրտիք-
տէն սօնրա, իմբէրաթթ Վիլհէլ-
մին տախի տալլէթի իւզրէ Ալմա-
նիայա կիտուպ, օրանըն մանէվ-
րալարըն տէ սէյ ու թէմաշա ի-
տէճէք տիր, Չար խարիճիլէ նա.
ղըրը գօնթ լամբստօրֆը պէրա.
պէր կէօթիւրէճէք տիր, Քէզա
Ալման խարիճիլէ նաղըրը գօնթ
Պիւլօֆ վէ Ֆրանսըզ նաղրըլարը
Բուս միսաֆիւրիլէ իլէ միւլաթթի-
տա պուլընաճաղարընտան, պու
Եօլըլընա ֆէվկէլաաթէ էհէմի.
լէթ վէրիլմէքտէ տիր, Չարըն Ֆը-
րանսայա կիտէճէկի ալթը ալ էվ.
վէ Մ. Լուպէ իլէ գարալաշմըշ
իքէն, նաղըրըլարտան վէ հէր քէս-
տէն սըր սաղանմըշ տըր:

Ֆրանսա վէ Բուս կազէթալարը
վէ էհալիսի Չարըն չու Կօլըրը-
ղընտան տօլալը շաղ ու խէնտան
օլմագտա տըրլար:

—Իմբէրաթթ Վիլհէլմին Ֆը-
րանսայա կէլմէք իշխն նիմ ըհսմի
սալէթտէ աղղու պէյան իթմիշ
օլաղղը մէնպաի մէվսուգէտէն ի.
չիտիլմիշ տիր:

—Չարըն Ֆրանսայա կէլմէսի
միւնսիպէթլէ, բօլթիլգա միւճ.
րիլմիլէրին ալֆ օլընմասընը Ֆի-
կարօ ճուհուրիլէթ ըլլաի Մ.
Լուպէյէ թէքիլֆ իտէյօր:

ԹՐԱՆՍԿԱՆԱ

Լօրա Քիշնէրին սօն բաբօրթը
մուճիպ, ալաֆրանկա օգոստոս 19

տան 27է գառար Պօթլէրտէն 31
էօլիւ 24 հարէլի տիւշմիշ, վէ
«39 քիշի թօլթուլմուշ, 185
թէպիլմ օլընմըշ, Պուլարտան
մաաաա 245 տրապա, 286 տթ
վէ 6615 հալվան գապթ օլընմըշ:

—Բարի Նաշլիլին Թրանսպառ-
մալալիլինտէն ալաղը աթիտէրի
մալիւմաթ շալանր աղգաթ տըր:

«Էվլէլտէն տախի պիւտիւրաթիլմ
իւզրէ, ինկիլիլէր» Բէկիւրպուրի,
Լիտէնպէրի, Բիւսթինպէրի վէ
սալիւ պաղը Երիւրտէն կէրի
չիքիւտիլէր, Պօթլ ժէնէրալը Տը-
լարուէ՝ Բիւսթօրիտաաթի Պօթլ
սօսթլարընա վէ Երիլիլէրէ պէյան
նամէլէր հօլլալուպ, Յիւսթիւս գար.
Ֆընտա ինկիլիլէրին թալանաթալ
տան գօլուլաճաղընր պէյանիլէ,
ճէսարէթլի վէ սապըրը գալմա-
լարըն թէնպիհ իթմիշ տիր»:

Քէզա մէրգուլ մուխպիր Պը-
րիւսիլիւրիտէ վուգու պուլան սօն
գալկատա 200 ինկիլիլ թէլէֆ
օլաղղըն պիւտիւրիլ տիր:

—Փէնէրալ Տէվէթ վէ Շթայն
սաքէրլէրի իլէ Ֆիշըրիլէք ճիւլարըն-
տա օրոտ գօրմուշ օլուպ, իգթիլա
օլաղղը իւզրէ Ելէճէքլէրի վէ աթլա-
րը մէվճուտ օլարագ, կէճէլէրի պէօ-
լիւկ պէօլիլ էթրաֆա տաղըլարագ
սալընթլըրը իթմէքտէ տիրէր: 500
քիշիտէն իպալէթ իքի ալալ Պօթլէր
տախի Օրանմ Նէշրինի կէլուպ, Կար
միւսթէմէրաթլընա թէհիւսթիլ իթմէք
թէպալիլինտէ պուլընթլարը:

—Պօթլէր ինկիլիլէրտէն 3 գա-
պիթ վէ 65 սաքէր Ելէթիլ թուլթաղ-
տան սօնրա, անլէրին սիլահ վէ ճէպ-
հանէլէրինի ալուպ, սէրպէթ պը-
րաղմըշ օլաղղարըն Քիշնէր պիւտիւ-
րիլ տիր:

—Թրանսպառ ճուհուրիլէթ ըլլաի
Քիւրիլէր պապա էլան սէպրթ-
լէ, Օրանմա վէ Թրանսպառ խաթիլ-
լալիլէթի թալմէ խաաաաաաա պու-
լընթօր:

ՁԻՆ

Էնէպիլ տէվլէթլիլ վէ չին հիւ-
քիւմէթի պէյնինտէ միւնաղտ օ-
լան սուլհ տէտտալէնին սէքիլ կիւն
զարֆընտա Չին իմբէրաթթը թա-
րաֆընտան իմզալանմաալ մուգար-
րէր իքէն էլան իմզալանմաալ
տըր. պու թէէլիլաթ էվրոպա-
տա ֆէնա թէէթիլ հաաղ իթմէք
տէ տիր, Տիլէր թարափտան Բէ-
քինտէն վէրիլէն. պիր թէլէկրաֆա
պիւնտէն, ճանիլի մէշնուր բրէնս
Դուան պիր մոնկոլ օրոտուր թէշ
քիլ իտուպ, էնէպիլէրի գօլմագ
իշխն Բէքին իւզէրինէ Երիւր-
մէքտէ իթմիշ, Ֆազաթ Դուանըն
պէօլլէ պիր հարէքէթտէ պուլըն-
տըրը 3-4 ալտան պէրու սէօլլէն-
մէքտէ օլաղղը հալտէ հիշ պիր
սէմէրէ կէօրիլմէտիլինտէն, ի.
ինանըլմայաճագ տըր:

—Բէքինտէ իլթիլալ էսնաաղնտա
ալման էլլիսինին գաթընտան տօլալը
աթիլ տիլմէք իշխն Պէրիլէ կիթ-
մէք իւզրէ օլան Չին իմբէրաթթըն
պիրտաթէր բրէնս Զուլի Եօլըլըղըն
թէէլիլ իթմիշ վէ Պալտա գալմըշ
տըր. Պու թէէլիլաթ Բէքինտէ միւ-
նաղաա տէվլաթ իթմէքտէ օլաղղընա

համլ օլընթօր. պաղըլարը տախի բրէնս
Զուլիլըն խաթալանմաաա սէպէպ
կէօթէրիլարը:

—Բուսլարըն պիւլա մուաթէթ Ման
չուրիտաա պալաճագարը ճիտաթիլթ
քէսպ իթմիշ տիր:

ՍՕՆ ՀԱՎԱՍՏԻՍ

—Հնչակիթլէրին Մէրքէզի Գօմի-
թէսի տէվլէթլէրին խարիճիլէ նաղր
լարընա վէ Սթանպուլ էլիլիլէրինէ պի-
լէր նուսիլէ Բրթլաթնամէ հօլլալուպ
էրմէնիսթանտա վէ պախուստու Սա-
սուհաա թիւք հիւքիւմէթինին իճրա
իթմէքտէ օլաղղու գուլմ ու թէլէպա-
թընա աղգաթլարըն տալլէթ իթմիշ
տիր:

ԿԼ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Խարիլըրի Մէլիլէր բնակիլ Աս-
տուր էֆ. Ժամկոչեանի գաւալի,
Գրիգոր Ժամկոչեան անուն 13 տա-
րեկան պատանի մը, էլլիթնալ ճի-
մարանէն հայրինիք վերադառնալու
համար Պաթլուս Եկաճ ու հին ան-
ցաքիլ չի ալալուրէն պատճառաւ մը-
տաղաճ է Պուլարիա կամ Ռումանիա
անցնիլ, Երկու աւիոնէ ի վեր իրմէ
սիւզկոթիլին չէ անուաճ. ուստի
կը խնդրուի անոր հասցէն զիտցող
սպալայինիլէ սը հաճին խորապու-
թեանա Երլաղղը մը իմացնիլ, օրով
յիւլալի ծնողը ու աղգալանիլը
խորին մատանիլ թիւնէ մը աղաաա
պիւսի ըլլան:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

ՉԱԽԻԼԷ

ՊՈՒՂՏՈՅ	
Վալիւն. իւպ 52,55 հքթ. 7. 25, 7. 60	
Արապա 52-58 իւպ. հքթ. 9. — 10. 60	
ԱՐԲԱ	
Վալիւն 100 քիւլ. 9 — 10. 9, 20	
Արապա 38-45 իւպ. հքթ. 5. 20, 5. 60	
ԵՌԻԼԱՅ արապա 4. — 4. 80	
ՖԱՍՈՒԼԻՆ 100 օգա 15. 19. —	
ՉԱՎՏԱՐ	
Արա վէ պուլտալ ֆիլաթ- լարը Ելէթ մալար իւզէրինէ տիր:	
ՏԱՐԷ 5. 60, 5. 80	
Կիւնտէ 400/500 արապա կէլմէքտէ վալոն հօգ:	
Վալիւն մուաթէլէսի ալթուլ ֆրանք լէ, արապա կիւլլէլէ, նաթ. 22. 90	
ՊԱԳԱՆԻԹԷ	
Վարնա բիաղաաղնտա պաղալիլէ մալլէրին պու կիւնթիլաթիլ, ալ- թուս ֆրանք իլէ, ֆր. ՍՆ.	
ԳԱՆՎԷ 1. 51/1. 61	
ՇԷՎԷՐ. — (Բէլլէ) քիւլ. — 1. 62	
« (քէսմէ) սանտըր 29. 40	
ԲԻՐԻՆՃ — Ճաթն չու. —	
վալը. — 34. —	
ԲԻՐԻՆՃ Ֆիլիպէ չուվալը 38. 50	
ԲԻՐԻՆՃ Ինկիլ. — « 27. 50	
« Իրգօշ 45. —	
ԿԱՉ. — սանտըր. — 7. —	
ՉԷՅԹԻՆ, ԵԱՂԷ. — քիւլ. — 95, 1. 15	

ՍՍՐԱՖԻԹԷ

Նաթլէօն 22 ֆրանք 75 սանթիլ
Օսմ. լիւրաթ 22. 90 ֆրանք ալթուլ

Одговорникъ Н. Драгулево

Печатница «Взаимность», Варна